

РЕШЕНИЕ

№ 5954

гр. София, 22.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 24.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **5592** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по искова молба на М. А. Д., подадена чрез адв.Ю., с която срещу Националната агенция за приходите /НАП/ е предявен иск, заявен с правно основание чл.203 АПК, вр. чл.82, ал.1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО /Общ регламент относно защитата на данните/ /GDPR/, вр. чл.39, ал.2 ЗЗЛД, вр. чл.1, ал.1 ЗОДОВ, за присъждане на сумата в размер на 1000 лева, представляваща обезщетение на ищеца за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в притеснения, страх и опасения за възможна злоупотреба с личните му данни, станали достъпни вследствие т.нар. „хакерска атака“, при която от електронните масиви на НАП неправомерно е била изтеглена информация в голям обем, съдържаща множество лични данни на български граждани, съобщение, за която е било публикувано от медиите на 15.07.2019г. Отговорността на НАП е ангажирана в качеството ѝ на администратор на лични данни, с твърдение, че е допуснала нарушения на чл.24 и чл.32 GDPR и чл.59, ал.1 ЗЗЛД, нарушила е и разпоредбите на чл.45, ал.1, т.6 ЗЗЛД като не е обработила личните данни по начин, който да гарантира подходящо ниво на сигурност като се приложат подходящи технологии и организационни мерки; чл.64 ЗЗЛД, като намира, че не е изпълнено задължението за извършване на оценка на въздействието на предвидените операции по

обработване на личните данни върху тяхната защита; чл.66, ал.1 и, ал.2 ЗЗЛД; чл.67 и чл.68 ЗЗЛД. Претендира се и законната лихва върху сумата на обезщетението, считано от 15.07.2019г. до окончателното ѝ изплащане.

По исковата молба е образувано адм.д. № 11257/2019г. по описа на Административен съд София-град. С Определение № 7843/16.10.2019г. производството по делото е прекратено и делото е изпратено по подсъдност на Административен съд – Перник.

След постъпването на делото при него, съдът е оставил исковата молба без движение за отстраняване на констатираните в нея нередовности. С молба, постъпила на 18.11.2019г., ищецът чрез пълномощника си адв.Ю. уточнява, че не обжалва конкретни действия или актове на ответника, а претенцията му е единствено за присъждане на обезщетение за вреди от бездействие на ответника, изразяващо се в неизпълнение на законовите му задължения да прилага подходящи технически и организационни мерки, за да гарантира, че обработването на лични данни е в съответствие със законовите изисквания – тези по ЗЗЛЗ и Общия регламент за защита на данните. С Определение № 333/19.11.2019г. съдът е прекратил производството по делото като е приел, че се касае за претенция с правно основание чл.39, ал.2 ЗЗЛД, а в случая визираната в нея положителна предпоставка – обжалване на актове/действия на администратора на лични данни, не е налице, с оглед което искът е недопустим.

По реда на инстанционния контрол определението е отменено с Определение № 3341/04.03.2020г., постановено по адм.д. № 1211/2020г. по описа на ВАС и делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия като касационната инстанция е приела, че правото на обезщетение се упражнява по правилата на чл.203 и сл. АПК, като нормата на чл.39 ЗЗЛД не създава специален начин на обезщетение по см. на чл.8, ал.3 ЗОДОВ. Прието е също така, че исковата молба отговаря на всички формални изисквания на чл.127 и чл.128 ГПК.

След връщане на делото в Административен съд – Перник с Определение № 115/19.06.2020г. съдът е прекратил производството по делото и е повдигнал спор за подсъдност с Административен съд София-град. Спорът е разрешен с Определение № 9678/15.07.2020г., постановено по адм.д. № 6569/2020г. по описа на ВАС като е прието, че мястото на увреждането е в [населено място], където е седалището на административния орган и по правилата на чл.7, ал.1 ЗОДОВ делото е подсъдно на Административен съд София-град.

Производството по делото е образувано във връзка с решение № 6726/04.06.2021 г., постановено по адм.д. № 1446/2021 г. по описа на ВАС, с което е отменено решение № 6870/1.12.2020 г., постановено по адм.д. № 6818/2020 г. по описа на АССГ, с което е отхвърлен предявения от М. А. Д. иск срещу Националната агенция за приходите, за присъждане на обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди в размер на 1000 /хиляда/ лева, ведно със законната лихва върху претендираното обезщетение за периода от 15.07.2019 г. до окончателното изплащане на вземанията, като са дадени задължителни указания при новото разглеждане на делото свързани с разпределяне на доказателствената тежест.

Производството по делото е образувано по подадена от М. А. Д., от [населено място], чрез адв. Ю. искова молба срещу Национална агенция по приходите, с правно основание чл. 82, § 1 вр. § 2 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО, с която моли за осъждане на ответника да заплати на

ищеца сумата от 1 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на незаконосъобразно бездействие от страна на ответника, за периода от 15.07.2019 г. до настоящия момент, изразяващо се в неизпълнение в достатъчна степен на задължение по чл. 59, ал.1 ЗЗЛД и по чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защитата на лични данни ЕС 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. /GDPR/а именно да гарантира достатъчно ниво на сигурност на обработваните от него лични данни на ищеца, довело до неразрешено разкриване или достъп до личните данни на ищеца, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.07.2019 г., алтернативно от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата. Претендира разноски.

Ответният орган, след предоставена му възможност е взел становище по исковата молба, като е оспорил същата като недопустима, а предявения иск евентуално неоснователен.

След преценка на доказателствата по делото от фактическа страна, съдът намира следното:

В съдебно заседание, проведено на 27.09.2022 г., производството по делото е спряно до приключване на образуваното по преюдициално запитване дело № С-340/2021 г. на СЕС.

С определение от 19.01.2024г. производството е възобновено, разпределена е доказателствената тежест и е предоставена възможност на страните да представят нови доказателства.

По делото е депозирана молба от пълномощника на ищеца, в която посочва, че поддържа исковата молба и оспорва писмения отговор на ответната страна. Претендира присъждане на разноски съобразно приложен списък по чл. 80 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК.

Ответната страна Националната агенция за приходите, чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковите претенции. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

В депозирания по делото писмен отговор процесуалният представител на ответника е оспорил исковата молба като недопустима, алтернативно като неоснователна и недоказана. За недопустимост на иска сочи, че ЗОДОВ е приложим само за имуществени вреди, а с исковата молба се претендират неимуществени. Също така, счита, че докато не се разреши въпроса относно издаденото срещу НАП наказателно постановление № 004/28.08.2019 г., искът не може да се разглежда. Излага съображения за неоснователност на предявения иск, както по основание, така и по размер, тъй като не е ясно от кой конкретно акт на НАП или на нейни органи са настъпили вредите. Счита за неоснователното възражението за неполагане на достатъчна грижа от страна на НАП за защита сигурността на данните. Твърди, че нерегламентираният достъп до информационната система на НАП е в следствие на престъпление. Веднага след узнаването за този нерегламентиран достъп, НАП е предприела незабавни мерки за сигурност и преустановяването му. Счита, че не са налице данни да се приеме, че този неоторизиран достъп е резултат от действия или бездействия на НАП или нейни органи/служители. Оспорва като недоказани и твърденията на ищеца за претърпени от него неимуществени вреди, изразяващи се в страх и притеснение.

Представителят на С. градска прокуратура дава заключение за неоснователност на

исковата претенция.

Административен съд С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Разпространената на 15.07.2019г. информация чрез медиите за установен неоторизиран достъп до обработваните от НАП бази данни с лични данни е безспорно установен факт.

Към исковата молба е приложена снимка на електронно съобщение със следния текст: „НАП: по заявка номер 6717 ИМА неправомерно разкрити лични данни“

От ответната страна са приложени доказателства, че по отношение функционирането на електронните услуги на НАП, са разработени и осигурени технически процедури по идентификация на потребителите с електронен подпис, персонален идентификационен код, издаван от НАП, както и САРТСНА /тест за сигурност за разграничаване на компютри от хора/. В НАП има действаща процедура ИС 17, версия В, „Администриране на информационната система в НАП“, утвърдена със Заповед №ЗЦУ-1236/21.08.2019г. на Изпълнителния директор на НАП, с която е отменена действащата до този момент Процедура ИС17, утвърдена със Заповед №ЗЦУ-1767/29.12.2017г. на Изпълнителния директор на НАП. Същата е съобразена във всичките ѝ версии с изискванията, регламентирани в Наредба за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност и Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност /ДВ, бр. 59 от 26.07.2019г./ В изпълнение на цитираните нормативни актове, е извършено тестване със специализирано техническо средство Qualys, предназначено за мониторинг и идентифициране на уязвимости в информационните активи. НАП има най - голям брой електронни услуги в цялата администрация - 138 броя, които са създадени и поддържани в изпълнение на държавната политика за намаляване на административната тежест и предоставяне на качествени, ефективни и леснодостъпни онлайн услуги за гражданите и бизнеса. Целите на електронното управление, определени в Стратегията за развитие на електронно управление в Република България 2014г. - 2020г. , както и действащата нормативна рамка , са насочени към внедряването, развитието и употребата на електронни административни услуги. За доказване на предприетите от НАП необходими технически и организационни мерки за минимизиране на рисковете от поддържането на такъв голям обем електронни услуги от страна на процесуалния представител на ответника по делото са приложени доказателства, че в края на 2018г. е извършена проверка на НАП от Държавна агенция „Електронно управление“ с обхват изпълнение на изискванията, предвидени в Закона за електронно управление, Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги и Наредбата за общите изисквания за мрежова информационна сигурност. Проверката не е констатирала нарушения и/ или неизпълнение на нормативни задължения, предвидени в цитираните нормативни актове. Приложени са и доказателства, че в НАП са разработени и утвърдени: Политика по защита на личните данни, утвърдена със Заповед № ЗЦУ-746 от 25.05.2018г. на Изпълнителния директор на НАП; Заповед № ЗЦУ-1595/29.11.2017г. на Изпълнителния директор на НАП за утвърждаване на указания за обозначаване и работа с информацията, ведно с Указания и обозначаване за работа с информацията, версия 3.0; Политика по информационната сигурност на НАП, версия 3.0, май 2016г.; Инструкция №2/08.05.2019 г. за мерките и средствата за

защита на лични данни, обработвани в НАП и реда за движение на преписки и заявяване на регистри, ведно с Декларация за опазване на лични данни, която се подписва от всички служители на НАП; Заповед № 586 от 30.04.2014 г. за внедряване на система за управление на сигурността на информацията; Методика за оценка на риска, версия 1, декември, 2013г. Представени са и доказателства, че след оповестяване и узнаване за неоторизиран достъп, на основание чл. 22 от Регламента, НАП незабавно е уведомила за случая КЗЛД с писмо изх. № ЕП-37-00-137 от 16.07.2019 г., както и С. градска прокуратура (писмо изх. № 11-02-231/17.07.2019г.) за наличие на данни за извършено престъпление чрез осъществен неоторизиран достъп до информационната система на НАП и разпространение на защитена информация на граждани, обработвани от Агенцията, с искане за незабавно образуване на наказателно производство по случая. Уведомени са специализираните звена при ГД „Б.“- МВР и ДАНС. Предприети са и мерки за незабавно уведомяване на обществеността чрез онлайн и други медии, както и са предприети мерки за преустановяване на нерегламентирания достъп.

Докладвано е и на Секретариата на Глобалния форум за прозрачност и обмен на информация за данъчни цели / Глобален форум/ към Организацията за икономическо сътрудническо и развитие. Незабавно са предприети мерки за справяне с нарушения на сигурността на данните с действително или потенциално въздействие върху данните, обменяни с международни партньори за обмен на информация за данъчни цели. На 28-30.08.2019г. екип от експерти от Глобалния форум е извършил проверка относно установения нерегламентиран достъп, при която е установено, че всички информационни системи на НАП, вкл. услугите, предоставяни на клиенти, са прегледани за уязвимост; всички услуги онлайн и съответните приложения са проверени за уязвимост и тези с потенциална такава са били спрени; извършена е проверка на изходния код на всички приложения, които са разработени или вътрешно от НАП, или от външни изпълнители; конфигурацията на мрежите и приложните сървъри е проверена и актуализирана; правата на достъп до схемите в базата данни са преразгледани и актуализирани и т.н.

На съда е служебно известно, че в хода на извършена проверка от страна на КЗЛД е установено, че при осъществяване на дейността си, НАП в качеството си на администратор на лични данни, не е приложила подходящи технически и организационни мерки, в резултат на което е осъществен неоторизиран достъп, неразрешено разкриване и разпространение на лични данни на физически лица в различен обем. Издадено е наказателно постановление № 004/28.08.2019 г. от председателя на КЗЛД за нарушение на чл. 32, §1, б. Б от Регламент /ЕС/ 2016/679. С решение от 26.10.2023 г., постановено по н.а.х.д. № 14811/2019 г. по описа на Софийския районен съд това наказателно постановление е потвърдено. С решение № 1247/26.02.2024 г., постановено по адм.д. № 12334/2023 г. по описа на Административен съд София- град решението на Софийския районен съд е отменено. Отменено е и наказателно постановление № 004/28.08.2019 г. издадено от председателя на КЗЛД, поради изтекла погасителна давност.

Отделно от това, предвид констатирани нарушения с решение № ППН-02-399/22.08.2019 г. по описа на КЗЛД, на НАП е издадено и разпореждане за приемане на подходящи технически и организационни мерки. С решение № 565/02.02.2023 г., постановено по адм.д. № 10477/2019 г. по описа на Административен съд София- град това решение е отменено в частта му относно

Разпореждания № 7, 14, 15 изцяло, Разпореждане № 5 в частта му: "Да се предприемат необходимите действия за създаването на одитни записи на отделните събития и дневници /журнали/ за привилегированите потребители" и Разпореждане №16, в частта му относно "повторното използване на такива данни". В отхвърлителната му част решението на АССГ е оспорено, като с решение № 1398/07.02.2024 г., постановено по адм.д. № 3781/2023 г. Върховният административен съд е отменил решението на АССГ в обжалваната му отхвърлителна част и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав. Към настоящия момент няма постановен и влязъл в сила съдебен акт.

Исковата молба, предмет на настоящото съдебно производство първоначално е разгледана в производството по адм.д. № 6818/2020 г. по описа на АССГ, с което е отхвърлен предявения от М. А. Д. иск срещу Националната агенция за приходите, за присъждане на обезщетение за претърпени от ищцата неимуществени вреди в размер на 1000 /хиляда/ лева, ведно със законната лихва върху претендираното обезщетение за периода от 15.07.2019 г. до окончателното изплащане на вземанията, като са дадени задължителни указания при новото разглеждане на делото свързани с разпределяне на доказателствената тежест. С решение № 6726/04.06.2021 г., постановено по адм.д. № 1446/2021 г. по описа на ВАС, с което е отменено решение № 6870/1.12.2020 г., постановено по адм.д. № 6818/2020 г. по описа на АССГ, с което е отхвърлен предявеният от М. А. Д. срещу Национална агенция за приходите иск с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ в размер на 1000 лева за причинени неимуществени вреди вследствие на „хакерска атака“, при която от електронните масиви на агенцията неправомерно е изтеглена информация в голям обем, съдържаща множество лични данни на български граждани, включително и на ищеца. Делото е върнато за ново разглеждане, което се осъществява в настоящото производство.

Поради отправено преюдициално запитване от Върховния административен съд до СЕС и образувано там дело № С-340/2021 г. с определение №7240/29.09.2021 г. производството по адм. д. № 9294/2021 г. е спряно. С решение от 14.12.2023 г., Трети състав на СЕС се е произнесъл по отправеното преюдициално запитване, като е дал отговор на поставените му въпроси. С решението, освен отговор на въпроси касаещи спора, съдът на ЕС е внесъл яснота и по предмета на доказване, което също следва да се отрази на настоящето производство.

При повторното разглеждане на спора, освен събраните и приобщени по адм.д. № 6818/2020г. доказателства, са представени и приети от ответника писмени доказателства относно предприети действия по защита на лични данни.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Предмет на разглеждане са обективно и субективно съединени иски /за

главница и лихва/, предявени от М. А. Д., за осъждане на Национална агенция за приходите да заплати сумата от 1 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, вследствие на незаконосъобразно бездействие от страна на ответника, за периода от 15.07.2019 г. до настоящия момент, изразяващо се в неизпълнение в достатъчна степен на задължение по чл. 59, ал. 1 от ЗЗЛД и по чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защитата на лични данни ЕС 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 г. /GDPR/, а именно: да гарантира достатъчно ниво на сигурност на обработваните от него лични данни на ищеца, довело до неразрешено разкриване или достъп до личните данни на ищеца, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.07.2019 г., алтернативно от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата.

По отношение допустимостта и реда за разглеждане на предявените искове за обезщетение и лихва върху главницата, се е произнесъл Върховния административен съд с определение № 3055/26.02.2020 г., постановено по адм.д. № 1006/2020 г. по описа на Върховния административен съд.

В настоящия случай ищцата претендира настъпването на вреди в своя патримониум в резултат на незаконосъобразно бездействие на администратора на лични данни, поради което незаконосъобразността на бездействието следва да се установи от съда, пред който е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 АПК. Съгласно чл. 203, ал. 2 АПК, за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на ЗОДОВ. В допълнение, в сила е чл. 203, ал. 3 (нова) АПК, ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г., съгласно която по реда на глава единадесета се разглеждат и исковите за обезщетения за вреди, причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, като за имуществената отговорност и за допустимостта на иска се прилагат стандартите на извън договорната отговорност на държавата за нарушение на правото на Европейския съюз, а съгласно чл. 2в от ЗОДОВ, ДВ, бр. 94 от 2019 г., когато вредите са причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, исковите се разглеждат от съдилищата по реда на АПК.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав приема подадените искове за допустими и като такива следва да бъдат разгледани по същество и по реда на глава XI от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Ищецът твърди, че незаконосъобразното бездействие на служители на

НАП се изразява в неизпълнение на задължения, произтичащи от чл. 59, ал.1 от ЗЗЛД, чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 /GDPR/.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразно бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност; вреда от такова бездействие и причинна връзка /пряка и непосредствена/ между незаконосъобразното бездействие и настъпилия вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред. Както вече се изложи по-горе, незаконосъобразността на бездействието се установява от съда, пред който е предявен иска за обезщетение.

Съдът намира, че е налице първата предпоставка на визираната в чл. 1, ал.1 ЗОДОВ хипотеза, а именно: незаконосъобразно бездействие на държавен орган да изпълни вменените му от чл. 59, ал.1 от ЗЗЛД, чл. 24 и чл. 32 от Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 /GDPR/ задължения.

Под „действие“, респективно „бездействие“, следва да се разбира всяко такова, извършено от държавен орган или длъжностно лице, което не е юридически акт, а тяхна физическа изява, но не произволна, а в изпълнение или съответно неизпълнение на определена нормативна разпоредба. Предмет на защита в производството по чл. 256 от АПК е бездействието на административния орган когато последният е задължен да извърши определени действия по силата на нормативен акт. Не всяко неизпълнение на задължение на административен орган представлява бездействие по смисъла на чл. 256 от АПК, а само неизвършването на фактически действия, при наличието на нормативно установено задължение за това. Съставомерно в този случай е липсата на активно поведение на компетентен орган да извърши конкретни фактически действия.

Освен това, с решение от 14.12.2023 г. на Трети състав на СЕС по дело № С-340/2021 г., се приема, че чл. 24 и 32 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните)

трябва да се тълкуват в смисъл, че „неразрешено разкриване на лични данни или неразрешен достъп до такива данни от „трета страна“ по смисъла на член 4, точка 10 от този регламент сами по себе си не са достатъчни, за да се приеме, че приложените от съответния администратор технически и организационни мерки не са „подходящи“. Чл. 32 от Регламент 2016/679 трябва да се тълкува в смисъл, че „преценката дали приложените от администратора технически и организационни мерки по този член са подходящи трябва да бъде направена от националните юрисдикции конкретно, като се вземат предвид рисковете, свързани със съответното обработване, и като се прецени дали естеството, обхватът и прилагането на тези мерки са съобразени с тези рискове“. Принципът на отчетност на администратора, закрепен в чл. 5, § 2 и конкретизиран в чл. 24 от Регламент 2016/679, трябва да се тълкува в смисъл, че „в исково производство за обезщетение, администраторът носи тежестта за доказване на обстоятелството, че приложените от него мерки за сигурност по чл. 32 са подходящи“. Следва да се има предвид и, че „администраторът не се освобождава от задължението си по член 82, параграфи 1 и 2 за обезщетяване на претърпените от дадено лице вреди само поради факта, че тези вреди произтичат от неразрешено разкриване на лични данни или неразрешен достъп до такива данни от „трета страна“ по смисъла на член 4, точка 10 от посочения регламент“.

От твърденията в исквата молба, както и от събраните по делото доказателства, се установява, че конкретното бездействие, от което се твърди, че са претърпени вредите е изтеклата на 15.07.2019 г., вследствие нерегламентиран достъп и престъпно деяние от неизвестно лице, от електронните масиви на НАП, информация съдържаща лични данни на ищцата.

По факта, че на посочената дата, поради нерегламентиран достъп, е изтекла информация от информационните масиви на НАП, съдържаща лични данни на ищеца, по делото не се спори. Представена е извадка от получен SMS, със следното съдържание: „НАП: По заявка номер 6717 ИМА неправомерно разкрити лични данни“. Установява се, че sms е получен от телефонен номер 1917, но не е посочено лицето, за което е направена справката по посочената заявка. Ответникът обаче не оспорва фактът, че по отношение на ищеца М. А. Д. са налице неправомерно разкрити лични данни. Не се представиха доказателства за установяване на обстоятелството кои конкретно лични данни са достъпени, т.е. конкретния обем на достъпената информация. Тези обстоятелства останаха единствено в твърденията на ищцата и същите не се доказаха.

Т.е., безспорно се установява, че по отношение на ищцата има неправомерно достъпени лични данни, но техният обем остана недоказан. Разпоредбата на чл. 24 „Отговорност на администратора“ от Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 /GDPR/, предвижда, че като взема предвид естеството, обхвата, контекста и целите на обработването, както и рисковете с различна вероятност и тежест за правата и свободите на физическите лица, администраторът въвежда подходящи технически и организационни мерки, за да гарантира и да е в състояние да докаже, че обработването се извършва в съответствие с регламента. В допълнение, в чл. 32 са редвидени конкретните мерки които следва да се предприемат, а именно: "Като се имат предвид достиженията на техническия прогрес, разходите за прилагане и естеството, обхватът, контекстът и целите на обработването, както и рисковете с различна вероятност и тежест за правата и свободите на физическите лица, администраторът и обработващият лични данни прилагат подходящи технически и организационни мерки за осигуряване на съобразено с този риск ниво на сигурност, включително, *inter alia*, когато е целесъобразно: а.) псевдонимизация и криптиране на личните данни; б.) способност за гарантиране на постоянна поверителност, цялостност, наличност и устойчивост на системите и услугите за обработване; в.) способност за своевременно възстановяване на наличността и достъпа до личните данни в случай на физически или технически инцидент; г.) процес на редовно изпитване, преценяване и оценка на ефективността на техническите и организационните мерки с оглед да се гарантира сигурността на обработването.

С оглед дадените от СЕС по преюдициалното запитване разяснения, в тежест на ответника е да установи липсата на нарушение по смисъла на Регламента и липсата на причинна връзка с твърдените вреди. В тежест на ответника е да установи, че е приложил мерки за сигурност на личните данни, както и че тези мерки са били подходящи. Ответникът не установи какви технически мерки са предприети, за да се предотврати достъпа; достатъчни ли са те, предвид достиженията на техническия прогрес и различните рискове; технически възможно ли е било осуетяването на изтичането на данни. С оглед разпределената доказателствена тежест, ответникът не успя да докаже изпълнение на законовото си задължение, че приложените от него мерки за сигурност на личните данни по чл. 32 от Регламента са подходящи. Ето защо, недоказан остава фактът, че извършените от НАП действия, са били подходящи технически и организационно за осигуряване на съобразено с риска ниво на сигурност

на личните данни на ищеца. По тази причина, доказан се явява първия елемент от фактическия състав на предявения иск- бездействие за точно изпълнение на задължението по чл. 32 от ОРЗД, а именно: приложени от НАП подходящи организационни и технически мерки за осигуряване на ниво на сигурност, съобразено с риска, предвид достиженията на техническия прогрес, разходите за прилагане и естеството, обхватът, контекстът и целите на обработването, както и рисковете с различна вероятност и тежест за правата и свободите на физическите лица.

НАП, в качеството си на администратор на лични данни при осъществяване на дейността си, е следвало да предприеме ефективни мерки за предотвратяване неразрешения достъп до личните данни на ищеца. В процесния случай това не е постигнато. Бездействието на НАП е незаконосъобразно, противоречи на нормативните изисквания на чл. 24 и чл. 32 от ОРЗД. Ирелевантни са доводите на ответника, че след 15.07.2019г., когато е осъществен нерегламентирания достъп, НАП е предприела мерки за защита личните данни.

При формиране на този извод, съдът съобразява тълкуването на нормата на чл. 82, §3 от Регламента / т.5 от Решение № С-340/2023г. на СЕС/, а именно: „Администраторът не се освобождава от задължението си по член 82, параграфи 1 и 2 за обезщетяване на претърпените от дадено лице вреди само поради факта, че тези вреди произтичат от неразрешено разкриване на лични данни или неразрешен достъп до такива данни от „трета страна“ по смисъла на член 4, точка 10 от посочения регламент, като той трябва да докаже, че причинилият съответните вреди факт, не може по никакъв начин да му бъде вменен“. Допускането на изтичане на данни само по себе си доказва недостатъчната степен на съхранението им, съгласно изискването на Регламента.

Предвид изложеното, настоящия съдебен състав приема, че е налице първата предпоставка за ангажиране на отговорността на НАП, представляваща незаконосъобразно бездействие по предприемане на необходимите и ефективни действия, произтичащи от задълженията по чл.24 и чл.32 от Общия регламент относно защита на личните данни /ЕС/ 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27.04.2016 /GDPR/.

Осъществена е и втората предпоставка за ангажиране на отговорността на ответника, а именно: претърпяна вреда от М. А. Д. от това незаконосъобразно бездействие. Ищецът твърди, че е преживял безпокойство, притеснение, почувствал се е застрашен да не се извърши злоупотреба с имуществото му. За установяване на вредата следва да се има предвид отново разписаното в решение от 14.12.2023 г. на трети състав на СЕС по дело № С-340/2021 г. /т. 6/, че чл. 82, § 1 от Регламент

2016/679 трябва да се тълкува в смисъл, че „опасенията, които субект на данни изпитва, вследствие на нарушение на този регламент, от потенциална злоупотреба с неговите лични данни от трети лица, могат сами по себе си да представляват „нематериална вреда“. Уточнено е, че когато лице, което иска обезщетение на това основание, се позовава на опасенията, че в бъдеще с неговите лични данни ще бъде злоупотребено поради наличието на такова нарушение, сезираната национална юрисдикция трябва да провери дали тези опасения може да се считат за основателни с оглед на обстоятелствата в конкретния случай и на субекта на данни.

Предвид направеното уточнение, съдът приема, че ищецът е доказал настъпването на неимуществени вреди, изразяващи се в претърпян страх и притеснения, че с негови лични данни ще бъде злоупотребено, като може да бъде изтеглен кредит на негово име, както и че може да се злоупотреби с имуществото му. Поради това, съдът намира за доказано настъпването на неимуществени вреди, като те са в пряка и непосредствена причинно-следствена връзка с установеното по-горе незаконосъобразно фактическо бездействие на администратора. Т.е., доказана е и третата предпоставка за основателност на иска.

При определяне на размера на неимуществените вреди, следва да се оценят обстоятелства, като интензитета на вредите, продължителността на претърпяването им, възрастта и личността на ищеца. Продължителността е кратка, около два месеца от датата на узнаване до датата на подаване на исковата молба, поради което съдът приема, че сумата от 500,00 лв. е справедлива, за да обезщети ищцата за неправомерното разкриване на личните му данни. Този размер съответства на характера и тежестта на увреждането и неблагоприятното отражение в живота на ищеца. Поради това, искът до пълния претендиран размер от 1 000 лева следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Предвид основателността на главния иск, следва да се уважи и претенцията за заплащане на лихва за забава, считано от датата на увреждането до окончателното изплащане на сумата. Лихвите се дължат върху размера на обезщетението, защото съгласно чл. 84, ал. 3 от ЗЗД, деликвентът се счита в забава без покана, т.е. от 15.07.2019г.

При този изход на спора, на ищеца се дължат разноски, съобразно уважената част от иска. М. А. Д. претендира разноски за държавни такси и адвокатско възнаграждение, определено по реда на чл. 38, ал. 2 във връзка с ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата. Тъй като делото е било два пъти на инстанционен контрол, се дължат държавните такси за този

контрол, а именно 10 лв. за разглеждане на исковата молба, 30 лв. по частна жалба срещу прекратително определение, т.е. 40 лв., но съобразно уважената част от иска, а именно: в размер на 20 лв. В тези производства ищеца е представляван от адвокат по оказана безплатна правна помощ. На основание чл. 38, ал. 2 от ЗА разноски за адвокат се дължат за оказаната безплатна помощ при осъществено процесуално представителство, като размера се определя съобразно Наредбата № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и по-конкретно чл. 7, ал. 1, т. 1, вр. чл. 8, ал.1 и същия е 400 лв. за първото разглеждане на исковата молба, 400 лв. в производството по адм. д. № 1446/2021г. по описа на Върховния административен съд, 400 лв. за настоящата инстанция. Т.е., общият размер на възнаграждението е 1200 лв., а съобразно уважената част от иска е 600 /шестстотин/ лева, които следва да се присъдят на процесуалния представител адв. Ю..

Ответникът е направил искане за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение, като с оглед изхода на делото и предвид разпоредбата на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ, на него също се дължат такива. При съобразяване на фактическата и правна сложност на спора, процесуалната активност на пълномощника, обема и качеството на осъществената процесуална дейност, в полза на ответника следва да се определи юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева, а съобразно отхвърлената част от иска, следва да му се присъдят разноски в размер на 50 /петдесет/ лева.

Предвид изложеното и на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София- град, II-ро отд., 76-ти състав

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на М. А. Д., ЕГН [ЕГН] сумата от 500 /петстотин/ лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 15.07.2019 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ иска на М. А. Д., ЕГН [ЕГН] срещу Националната агенция за приходите, за разликата до пълния претендиран размер от 1 000 /хиляда/ лева.

ОСЪЖДА Националната агенция за приходите да заплати на М. А. Д., ЕГН [ЕГН] сумата от 20 лв. /двадесет лева / на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на адв. С. Ц. С. - Ю. сумата от 600 /шестстотин/ лева на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА М. А. Д., ЕГН [ЕГН] да заплати на Национална агенция за приходите сумата от 50 /петдесет/ лева на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване, с касационна жалба, пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаване на съобщенията до страните за неговото постановяване.

СЪДИЯ: